

שם הסרט: שלום כיתה ב

אודות הסרט:

זמן	54 ד'
מתאים לנושא	שונות, קבלת האחר, כבוד האדם
קהל יעד	חטיבה ותיכון
אפשרויות לפעילות	סיכום נושא, פתיחת נושא, בית מדרש
תקציר	"ערבי, יהודי, פיליפיני וסיני..." – זה נשמע כמו התחלה של בדיחה אבל זהו תאור של ילדי כיתה ב' בלב הבורגני של תל אביב. הבמאית נטע לוי ("האשה מהבועה") עוקבת אחרי הילדים בכיתה ומחוצה לה במשך שנה אחת, במהלכה עולות וצפות שאלות של זהות, לאום ודת, כשסדקים ראשונים של כאב נפערים בתוך חן ותום של ילדות.

שאלות לצפייה מונחית

כתבו מיהן הדמויות המרכזיות בסרט?
 עם איזו דמות הזדהיתם במיוחד? מדוע?
 כתבו על מתח שעלה בסרט - מה גרם לו? מי גרם לו?
 כתבו על דמות שעברה שינוי - מה גרם לו? מי גרם לו?

דף מקורות נלווה לסרט

האדם - צלם אלוהים

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים: נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדִמוֹתֵנוּ; וַיְרֵדוּ [וַיִּשְׁלְטוּ] בְּדַגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם, וּבַבְּהֵמָה, וּבְכָל-הָאָרֶץ, וּבְכָל-הַרֶמֶשׂ עַל-הָאָרֶץ. וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ, זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם. וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים, וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים: פְּרוּ וּרְבוּ, וּמְלאוּ אֶת-הָאָרֶץ, וּכְבֹּשׁוּהָ.

(בראשית א', 26-28)

- ☆ מהו התפקיד שיועד לאדם בבריאתו?
- ☆ מהו לדעתכם פירוש הביטוי "בצלם אלוהים ברא אותו"?
- ☆ יש הרואים במקור זה שבתורה את הבסיס לתפיסת כבוד האדם ביהדות. מן הכתוב בפסוקים אלה, ממה נובע כבוד האדם?
- ☆ כיצד נוכל לדעת שהמדובר בכל אדם, הן גברים הן נשים?

בארי BE'ERI

מכון שאלום חרטמן
SHALOM HARTMAN
INSTITUTE FOR

לפיכך נברא אדם יחידי, ללמדך שכל המאבד נפש אחת מעלה עליו הכתוב כאילו איבד עולם מלא, וכל המקיים נפש אחת, מעלה עליו הכתוב כאילו קיים עולם מלא. ומפני שלום הבריות, שלא יאמר אדם לחבירו: אבא גדול מאביך, ושלא יהו מינין אומרים: הרבה רשויות בשמיים, ולהגיד גדולתו של הקדוש ברוך הוא, שאדם טובע כמה מטבעות בחותם אחד וכולן דומין זה לזה, ומלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא טבע כל אדם בחותמו של אדם הראשון, ואין אחד מהן דומה לחבירו. לפיכך כל אחד ואחד חייב לומר: בשבילי נברא העולם.

(משנה, מסכת סנהדרין, פרק ד' משנה ה')

✧ כיצד מפרש הסרט "שלום כיתה ב" את האמירה "הקדוש ברוך הוא טבע כל אדם בחותמו של האדם הראשון ואין אחד מהם דומה לחברו"?

✧ מהו השוני ומהו הדמיון בין התלמידים בכיתה ב'?

✧ מה נדרש מן המחנכים והמורים של התלמידים בכיתה זו? האם זו דרישה שונה מכיתה "רגילה"?

✧ המשנה הזו בסנהדרין נחשבת טקסט אוניברסלי – מה דעתכם?

שוב מעשה בנכרי אחד שבא לפני שמאי א"ל גיירני ע"מ שתלמדני כל התורה כולה כשאני עומד על רגל אחת דחפו באמת הבנין שבידו בא לפני הלל גייריה אמר לו דעלך סני לחברך לא תעביד (מה ששנוא עליך לא תעשה לחברך) זו היא כל התורה כולה ואידך פירושה הוא זיל גמור (בבלי, שבת ל"א, עמוד א)

✧ תאר את היחס לנוכרי בעיני הלל ושמאי

✧ מה המסר שמעביר הלל לנוכרי? מה המסר שמועבר לנו מהאמירה של הלל?

לסיכום:

בבית ספר נורדאו (מהסרט) מחפשים ציטוט יהודי שיקבל את פני הבאים לביה"ס. בחרו היגד כזה מתוך דף הלימוד והסבירו את בחירתכם.